

Pozdrav in posvetilo.

O, da sem vrtnar tvoje duše, otrok moj!

V brsteči njen vrtec bi hotel presaditi tri cvete ljubezni, tri božje sadike.

Vsak, kdor pojde mimo, se bo ozrl na bogato cvetje, najlepše v dehteči ogradi, široko trepetajoče v rosi tvojega mladega jutra, vse zlato od žarkih ognjev tvoje mladosti.

To prvo cvetko za tvojo mater.

Ti ne veš in ne umeš, kako brez mej je njeno življenje, ena sama žrtev in darovanje. Vedi pa, da je na tem svetu materi edino plačilo otrokovo čisto srce in neskaljeno oko.

Da ne bi nikoli povešal oči, kadar gledaš materi v obraz!

Naslednji cvet za domovino.

Ko tebe še ni bilo, je živela ponižana in bedna v robstvu težkih stoletij. Naši dobri in veliki možje so umirali, pa niso vedeli, kdaj bo konec ceste, ki so jo utirali v jasne dni. Tebi, dete, pa je Vsedobri namenil, da ugledaš luč slovenskega solnca v svobodi, se razvijaš v prostorni domovini in žgoliš sladko govorico materino.

Ljubi domovino, vredna je vse ljubezni!

In zadnjo sadiko za ves ta svet.

Tvoj brat je sosedov deček in tudi planšarjev sin v švicarskih Alpah, gosja pastirica v daljni Bretoniji je tvoja sestra in pa kodroglava zamorka v šoli bele misijonarke.

Vsi smo si bratje, vse sestre, nad nami pa je Bog!

In imamo pisma izbrancev njegovih: Bog je ljubezen, in kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog v njem. In: Kdor Boga ljubi, ljubi tudi svoje brate. In še: Kdor brata sovraži, ta je morilec!

Zakaj ti pišem ravno te-le besede za pozdrav in posvetilo, moja nežna sestrica, svetlooki bratec moj po Bogu in domu?

Zato, ker sem hodil z odprtimi očmi med ljudstvi našega časa in sem videl, kako vene na svetu božja rožica ljubezen, kako umira čut za pravico in za potrebe srca in duše, sem videl hrupno samoljubje, pohlep

brez konca, sebičnost brez ozirov, slepo, nepremišljeno uživanje svetnih lažidobrin.

In zato, ker vidim i tebe, in mi je tako težko zate in s teboj za naš rod; zato ti pišem te besede, zato bi tako srčno želel biti vrtnar tvoje duše.

Ker iz ljubezni je vse dobro, in je ljubezen Bog, ki je dobrot, lepa in neskončna.

Pozdravljena, nežna sestrica, da si mi zdrav, bistri bratec moj!

Anton Žužek.

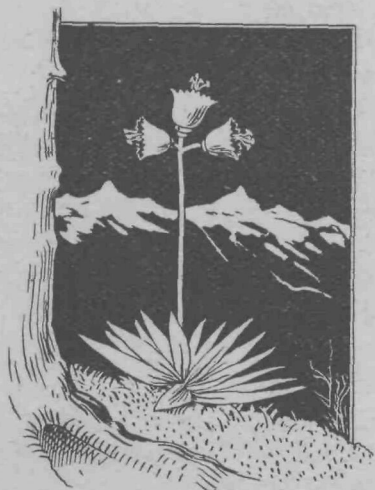

Josip Vandot:

Roža z Mucne gore.

Povest.

1.

Natanko se pač ne morem spomniti, koliko let je že minilo od takrat, ko je bil Lipnikov Gab star deset let. Toliko pa vem vseeno, da je preteklo od takrat šestdeset let, če ne že več. Pravijo, da je bilo čudno leto takrat. Pozimi je bilo tako malo snega, da niso mogli spraviti niti snega s strmih senožeti, ki se razprostirajo po visokem, samotnem gorovju onkraj Podkórena. A mraz je pritiskal tisto zimo, strupen mraz, da so zamrznile vse vode po zagorski dolini. Ljudje so se zavijali v debele, kosmate ovčje kožuhe, če so le stopili na dvorišče. Okna so zamrznila, in skozi debele ledene rože ni moglo posijati niti sonce, ki se je plazilo ves dan ob

razdrtih grebenih snežnikov, obkrožajočih tiho, ozko Planico. Huj, in vaškim paglavcem so zmrzovala ušesa, ščinkovec jim je sedal na rdeče nosove, in niso jim pomagale niti črne madre niti debele volnene nogavice in rokavice! Javkali so in se stiskali k zakurjeni peči, dokler se stari oče